

Notat

Modtager(e):

Uddannelses- og Forskningsudvalget

Kopi:

Status i sagen vedrørende deponering af radioaktivt affald

Ressortansvaret for sager vedrørende deponering af radioaktivt affald blev den 28. juni 2015 overført fra Sundheds- og Ældreministeriet til Uddannelses- og Forskningsministeriet, dog bortset fra tilsynet med nuklear sikkerhed. Hermed er ressortansvaret for deponering af alle typer radioaktivt affald i Danmark blevet samlet i ét ministerium.

Med dette notat er det hensigten at give udvalget en orientering om sagens indhold og videre behandling i Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Sagens politiske behandling 2003-2015

Folketinget vedtog den 13. marts 2003 beslutningsforslag B48 om at afvikle atom-anlæggene på Forskningscenter Risø. Målet for afviklingen var at frigive anlæggene til andre formål uden sikkerhedsmæssige begrænsninger inden for 20 år. Folketinget besluttede samtidig, at der skulle udarbejdes et beslutningsgrundlag for et dansk slutdepot for lav- og mellemaktivt affald.

Ud over lav- og mellemaktivt affald er der også såkaldt særligt affald, som består af bestrålet uranbrændsel fra reaktorforsøg. Dette affald er klassificeret som mellemaktivt langlivet affald i modsætning til det øvrige affald. Det særlige affald har under hele sagen sorteret under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Det har været forsøgt at indgå aftale med en række OECD-lande om eksport af det særlige affald, men indtil videre uden resultat.

I 2009 fik Folketinget forelagt en redegørelse om *Beslutningsgrundlag for et dansk slutdepot for lav- og mellemaktivt affald fra 2008*. Beslutningsgrundlaget beskrev principper, modeller og proces for arbejdet mod et slutdepot, herunder udpegnin-gen af potentielle lokaliteter for slutdepotet. Den efterfølgende forhandling i Folke-tinget viste fortsat opbakning til et slutdepot.

I 2011 fremlagde Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse forstudier til slutdepot. Forstudierne identificerede 22 mulige placeringer, der efterfølgende blev indsnævret til seks lokaliteter: To i Skive Kommune og en på henholdsvis Lolland, Bornholm, i Struer og Kerteminde kommuner.

På et møde med ministeren for sundhed og forebyggelse den 21. november 2012 aftalte et flertal af Folketingets partier følgende proces i tre parallelle spor:

15. april 2016

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Ref.-nr. 16/012756-02

1. At der skulle udarbejdes et beslutningsgrundlag for en mellemlager-løsning for det lav- og mellemaktive affald med op til 100 års varighed.
2. At der skulle udarbejdes en miljøvurdering for de seks lokaliteter, der i 2011 blev angivet som mulige placeringer for et slutdepot for det lav- og mellemaktive affald.
3. At undersøge muligheden for deponering i udlandet af den *samlede* mængde affald, altså inklusive det særlige affald.

I februar 2015 fremlagde Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse et udkast til miljøvurdering af de seks mulige slutdepotlokaliteter og et lovpligtigt 0-alternativ, der blev udgjort af Risø-lokaliteten, hvor affaldet ligger i dag. 0-alternativet beskriver en situation, hvor der ikke træffes beslutning om et slutdepot.

Ligeledes i februar 2015 blev *Beslutningsgrundlag for et dansk mellemlager for lav- og mellemaktivt affald* offentliggjort. Beslutningsgrundlaget beskrev udformning, opførelse og drift af et mellemlager. Den videre proces for etablering af et mellemlager var skitseret i beslutningsgrundlaget og omfattede blandt andet yderligere undersøgelser af lokalisering, sikkerhed, drift og økonomi.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

I marts 2015 forelå resultatet af undersøgelsen af muligheden af at deponere den samlede mængde affald i udlandet. Det blev konkluderet, at deponering af den samlede affaldsmængde i udlandet ikke var en realistisk mulighed.

På et møde mellem ministeren for sundhed og forebyggelse og de politiske partier den 11. marts 2015 blev resultaterne af tre spors-processen diskuteret, og følgende blev besluttet:

1. At mellemlager-løsningen skulle undersøges nærmere. Undersøgelsen skulle bl.a. indeholde en sammenligning af en slutdepot-løsning med en mellemlager-løsning for så vidt angår kriterier for lokalisering, sikkerhed, drift og økonomi.
2. At der ikke skulle arbejdes videre med slutdepotløsningen, så længe mellemlager-løsningen blev undersøgt.
3. At fortsætte undersøgelsen af muligheden for deponering i udlandet af det særlige affald.

Det skal understreges, at Danmark som følge af aktiviteter inden for primært sundhedssektoren og forskning også i fremtiden vil producere radioaktivt affald, der skal behandles og opbevares.

Aktuel status i sagen

Undersøgelsen af mellemlager-løsningen er planlagt med rapportering til uddannelses- og forskningsministeren inden udgangen af 2016.

Derudover vil Uddannelses- og Forskningsministeriet tage initiativ til, at der ned sættes:

- En international faglig gruppe med eksperter, der kan rådgive danske myndigheder i tekniske og faglige spørgsmål om deponeringsløsninger.
- En tværministeriel arbejdsgruppe som administrativ følgegruppe på arbejdet med mellemlager-løsningen.

- Et kontaktforum med henblik på dialog mellem embedsværk og væsentlige interessenter i sagen, heriblandt Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, miljøorganisationer og borgergrupper.
- Et panel af uvildige eksperter, som kan bistå offentligheden, herunder borgergrupper, med forståelse og fortolkning af faglig information fra arbejdet med mellemlager-løsningen.

Sagens videre behandling

Efter afrapporteringen af de yderligere undersøgelser af mellemlager-løsningen ultimo 2016 vil de politiske partier i begyndelsen af 2017 blive indkaldt til fornyede drøftelser med henblik på endelig beslutning af samlet deponeringsløsning i overensstemmelse med den politiske beslutning af 11. marts 2015.